

P7_TA(2013)0412

ELi ja Taiwani kaubandussuhted

Euroopa Parlamendi 9. oktoobri 2013. aasta resolutsioon ELi ja Taiwani kaubandussuhete kohta (2013/2675(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni Euroopa 2020. aasta strateegia kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 5 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 7, kus sätestatakse vastavalt, et „suhetes maailmaga [...] toetab liit [...] rahvusvahelise õiguse ranget järgimist ja arendamist” ja et „liit tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla”,
- võttes arvesse oma 11. mai 2011. aasta resolutsiooni nõukogu 2009. aasta aruande kohta Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) peamiste aspektide ja põhivalikute kohta²,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2012. aasta resolutsiooni nõukogu aastaaruande kohta Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta³,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina suhete kohta⁴,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes⁵,
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa VKEde rolli suurendamise kohta rahvusvahelises kaubanduses⁶,
- võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni võltsimise mõju kohta rahvusvahelisele kaubandusele⁷,
- võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni teenuskaubanduse kohta⁸,
- võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni tooraine ja toormaterjaliga kauplemise kohta⁹,
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2008. aasta resolutsiooni ELi strateegia kohta

¹ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 42.

² ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 35.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0334.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0097.

⁵ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁶ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 101.

⁷ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 47.

⁸ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 67.

⁹ ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 5.

turulepääsu tagamiseks Euroopa äriühingutele¹,

- võttes arvesse oma 22. mai 2007. aasta resolutsiooni globaalse Euroopa ja konkurentsivõime välisaspektide kohta²,
 - võttes arvesse oma 7. juuli 2005. aasta resolutsiooni ELi ning Hiina ja Taiwani vaheliste suhete ning julgeoleku kohta Kaug-Idas³,
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Kaubandus, majanduskasv ja maailmapoliitika. Kaubanduspoliitika – ELi 2020. aasta strateegia keskne teema” (COM(2010)0612),
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Gloaalne Euroopa – konkurentsivõime maailmas. Panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (COM(2006)0567),
 - võttes arvesse 28. veebruaril 2013. aastal avaldatud komisjoni aruannet 2013. aasta kaubandus- ja investeerimistõkete kohta (COM(2013)0103),
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust ELi ja Taiwani kaubandussuhete kohta (O-000093/2013 – B7-0509/2013),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) kehtestatud eeskirjadepõhine mitmepoolne kaubandussüsteem on kõige sobivam raamistik avatud ja õiglase kaubanduse saavutamiseks kogu maailmas; arvestades, et seejuures on siiski oluline mõista, et kahepoolsed lepingud on samuti osa rahvusvahelistes suhetes kasutatavatest ühisvahenditest;
- B. arvestades, et EL lähtub endiselt täiel määral kohustusest saavutada tasakaalustatud ja õiglase tulemus Doha arengukava osas, mida liit peab parimaks lähenemisviisiks, kuid peab sobivaks alternatiiviks ka samaaegselt teiste tööstusriikidega kahepoolsete kaubanduslepingute sõlmimist;
- C. arvestades, et ELi ja Taiwani kahepoolse kaubavahetuse maht on viimase kahekümne aasta jooksul kasvanud üle 12 korra ning see oli 2011. aastal rohkem kui 40 miljardi eurot;
- D. arvestades, et Taiwan on ELi jaoks suuruselt seitsmes kaubanduspartner Aasias ja 23. kaubanduspartner maailmas;
- E. arvestades, et 2010. aastal moodustasid ELi investeeringud 31,5% kõikidest Taiwani tehtud välismaiste otseinvesteeringute voogudest ja 21% välismaiste otseinvesteeringute mahust ning EL oli Taiwani suurim välisinvestor;
- F. arvestades, et praeguse seisuga on ELi ja Taiwani kaubandussuhetes tervikuna veel hulgaliselt arenguruumi;
- G. arvestades, et avatud ja õiglase kaubandus on võimas vahend majanduskasvu ja heaolu

¹ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 16.

² ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 128.

³ ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 471.

suurendamiseks ning et see põhineb iga majanduse suhtelistel eelistel ning suuremast majanduslikust integratsioonist ja teadmispõhise majanduse uutest sisenditest tuleneval potentsiaalsel sünergial;

- H. arvestades, et kahe kaubanduspartneri vahelised tollimaksud on juba väga madalal tasemel; arvestades, et EL ja Taiwan peavad korrapäraselt struktureeritud dialoogi, kus käsitletakse ühist huvi pakkuvaid ja ühist muret valmistavaid kaubandus- ja investeerimisküsimusi; arvestades, et selle raames on moodustatud neli tehnilist töörühma, kes tegelevad intellektuaalomandi õiguste, tehniliste kaubandustõkete, sanitaar- ja fütosanitaarmedetega ning ravimisektoriga;
- I. arvestades, et hoolimata suhteliselt madalatest tollimaksuääradest on ELi ja Taiwan kahepoolse kaubavahetuse maht väiksem kui suurema osa teiste ELi peamiste kaubanduspartnerite puhul;
- J. arvestades, et IKT valdkond on suure lisandväärtusega sektor ja majanduskasvu allikas nii ELile kui ka Taiwanile, eelkõige seoses nutitoodete ja -teenuste edasise arendamisega;
- K. arvestades, et EL ja Taiwan võivad veelgi süvendada oma majanduslikke sidemeid vastastikku tõeliselt kasulikul viisil, võttes arvesse ka sarnaseid ühiskonnaprobleeme;
- L. arvestades, et Taiwan on alates 2002. aastast Maailma Kaubandusorganisatsiooni täisliige, samuti on Taiwan APECi (Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riikide majanduskoostöö) ja Aasia Arengupanga täisliige;
- M. arvestades, et Taiwan ühinemine 2009. aasta juulis WTO riigihankeid käsitleva kokkuleppega oli oluline ja positiivne samm, millest Taiwan saab kasu nii riigihankelepinguturgude vastastikuse avanemise kui ka siseriikliku turu tõhusama toimimise näol;
- N. arvestades, et Taiwan ja Hiina Rahvavabariik rakendavad konstruktiivset lähenemisviisi, mille raames on sõlmitud 19 lepingut, mille Taiwanil nimel on allkirjastanud sihtasutus Straits Exchange Foundation ja Hiina Rahvavabariigi nimel on allkirjastanud ühing Association for Relations Across the Taiwan Straits; arvestades, et need lepingud hõlmavad majanduskoostöö raamlepingut ja intellektuaalomandi õigusi käsitlevat lepingut, mis allkirjastati 29. juunil 2010, samuti investeerimislepingu ja tollikoostöö lepingut, mis allkirjastati 9. augustil 2012;
- O. arvestades, et muud konstruktiivsed võimalused on toonud kaasa selle, et Taiwan on sõlminud 31 kahepoolset investeerimislepingut kolmandate riikidega, sealhulgas Jaapaniga 22. septembril 2011, ja majanduskoostöö lepingu Uus-Meremaaga 10. juulil 2013, ning taasalus 10. märtsil 2013 kaubanduse ja investeerimise raamlepingut käsitlevaid kõnelusi USAga ja peab hetkel läbirääkimisi Korea Vabariigiga investeerimislepingu ning Singapuri vabakaubanduslepingu sõlmimiseks;
- P. arvestades, et Taipei majandus- ja kultuuriesinduse büroo USAs ja Ameerika Instituut Taiwanis on jõudnud kokkuleppele rahvusvahelisi investeeringuid ja IKT teenuseid reguleerivaid põhimõtteid käsitlevate ühisavalduste osas; arvestades, et Taiwan on ka sõlminud laiaulatuslikud tulumaksukokkulepped 25 riigiga, sealhulgas 9 ELi liikmesriigiga;

- Q. arvestades, et tihedamad majandussidemed Taiwaniga ei ole mingil moel vastuolus ELi nn ühe Hiina poliitikaga, kuna nii Hiina kui ka Taiwan ühinesid 1991. aastal APECiga ning 2002. aastal WTOga;
1. on seisukohal, et WTO raames toimiv mitmepoolne kaubandussüsteem on kindlasti kõige tõhusam raamistik avatud ja õiglase kaubanduse saavutamiseks kogu maailmas; on veendunud, et EL ja Taiwan peaksid aitama edendada mitmepoolseid kaubandusläbirääkimisi;
 2. on seisukohal, et samal ajal, kui EL teeb tööd majandussuhete edasiarendamiseks Hiinaga, peaks ta kaaluma võimalust teha sama Taiwaniga, et järjepidevalt toetada Taiwanis demokraatlikku süsteemi ja ühiskondlikku pluralismi ning inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamist;
 3. on seetõttu arvamisel, et EL peaks positiivselt suhtuma Taiwanis soovi alustada paralleelseid läbirääkimisi investeringute kaitset ja turulepääsu käsitlevate kahepoolsete lepingute üle, et veelgi tugevdada investeringute õiguskindlust ning suurendada investeerimisvoogude mahtu ja kvaliteeti;
 4. on veendunud, et otsus alustada nimetatud läbirääkimisi Taiwaniga peaks põhinema majanduslikel kaalutlustel ning seda ei tohiks siduda hinnanguga ELi ja Hiina Rahvavabariigi vahelistele suhetele;
 5. rõhutab asjaolu, et Euroopa Parlament pooldab Taiwaniga investeringute kaitset ja turulepääsu käsitlevate lepingute sõlmimist, kuna see süvendaks ELi ja Taiwanis praegusi majandussuhteid;
 6. on arvamisel, et investeringute kaitset ja turulepääsu käsitlevatel ELi ja Taiwanis vahelistel lepingutel on tõeline potentsiaal tuua kasu mõlema osapoole majandusele;
 7. märgib, et kõikides lepingutes tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta VKEsid ja parandada nende suutlikkust investeerida välisriikidesse;
 8. tuletab ka meelde, et ELil ja Taiwanil on juba hästi integreeritud majandussidemed, mõlemal osapoolel on üldiselt madalad tollimaksud ning peetakse struktureeritud dialoogi, mille raames kohtutakse regulaarselt, et lahendada kahepoolseid kaubandus- ja investeerimisküsimusi;
 9. rõhutab, et lepingus tuleks ette näha poolte kohustus toetada jätkusuutlikku ja kaasavat arengut investeerimise valdkonnas majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonnavalases mõttes;
 10. rõhutab, et ELi sõlmitavates investeringulepingutes tuleb säilitada riikliku sekkumise võimalus, eelkõige sel juhul, kui tegemist on riiklike poliitikaeesmärkidega, näiteks sotsiaal- ja keskkonnanormide, inimõiguste, julgeoleku, töötajate ja tarbijate õiguste, rahvatervise, ohutuse ja kultuurilise mitmekesisuse vallas; kutsub üles lisama lepingusse ka neid eesmärke puudutavad konkreetset eriklauslid;
 11. soovib, et seoses turulepääsuga oleks lepinguosalistel lubatud jätta liberaliseerimiskohustustest välja teavad valdkonnad, et kaitsta riiklike strateegilisi huve;

12. kordab oma nõudmist, et tuleb lisada tõhus ettevõtete sotsiaalse vastutuse klausel ja tõhusad sotsiaalsed ja keskkonnaalased klauslid;
13. rõhutab, et lepinguga tuleb kohustada ELis tegutsevaid välisinvestoreid järgima ELi sotsiaalseid standardeid ja sotsiaaldialoogi;
14. kutsub komisjoni üles alustama kõnelusi selliste lepingute sõlmimiseks ELi ja Taiwani vahel;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Taiwani valitsusele ja Taiwani Seadusandlikule Juäänile.